

ETNINĖS KULTŪROS GLOBOS TARYBA

Biudžetinė įstaiga, Gedimino pr. 60, LT-01110 Vilnius. Tel. (8 5) 210 7161, el. p. info@ekgt.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188756614.

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2022-12-06 Nr. S-167

Lietuvos Respublikos aplinkos ministrui
Simonui Gentvilui

DĖL SIŪLYMO SUTEIKTI SŪDUVOS VARDĄ NAUJAM NACIONALINIAM PARKUI

Etninės kultūros globos tarybą (toliau – Taryba) pasiekė žinia, kad Lietuvos Respublikos Vyriausybėje bus svarstomas siūlymas įsteigti naują nacionalinį parką, kurį planuojama pavadinti *Suvalkijos nacionaliniu parku*. Iš esmės pritardama šio nacionalinio parko steigimui, Taryba siūlo jam suteikti ne Suvalkijos, o *Sūduvos* pavadinimą dėl šių priežasčių:

- Didžiąją planuojamo nacionalinio parko dalį sudarys *Sūduvos aukštumos* kalvynas.
- Šio nacionalinio plano steigimą numato Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas (patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2021 m. rugsėjo 29 d. nutarimu Nr. 789), kurio 5 priedo „Detalizuoti kraštovaizdžio tvarkymo sprendiniai“ 76.3. punkte įvardyta užduotis įsteigti *Sūduvos (Suvalkijos) nacionalinį parką*.

- *Suvalkijos* pavadinimas yra labai vėlyvas, atsiradęs tik tuomet, kai nebeliko carinės Rusijos įkurtos Suvalkų gubernijos – pirmą kartą Suvalkijos pavadinimas viešai paskelbtas tik 1915 m., kai B. K. Balutis JAV leidykloje išleido „Suvalkijos žemėlapi“ remdamasis A. Iljino kartografinės įmonės dar 1905 m. išleistu identišku žemėlapiu „Suvalkskaja gubernija“ (liet. „Suvalkų gubernija“). Taigi Suvalkijos pavadinimas XX a. 2-ajame dešimtmetyje tapo tuomet jau nebeegzistuojančios Suvalkų gubernijos pakaitalu. Kita vertus, Suvalkijos pavadinimo kilmė sietina su XX a. pradžioje lenkų spaudoje atsiradusiu pavadinimu *Suwalczyzna*, kuris visų pirma reiškė Suvalkų miesto apylinkes, o po Pirmojo Pasaulinio karo buvo sutapatintas su tuomet jau nebelikusios Suvalkų gubernijos teritorija. Atkreiptinas dėmesys, kad pavadinimas *Suvalkija* (kaip ir *Suwalczyzna*) tiesiogiai siejasi su Suvalkų miestu, kuris šiuo metu yra kitoje valstybėje – Lenkijos Respublikoje, todėl tokiu pavadinimu netinka vadinti Lietuvos Respublikoje esantį nacionalinį parką.

- 1918 m. atkūrus Lietuvos valstybę buvo atnaujintas krašto vardas *Sūduva*: „Po karo buvo atnaujintas senovinis šios šalies vardas *Sūdavija*. Tik šitą vardą dabar išstumia kitas, lietuviškiau skambąs *Sūduva*. Profesorius p. Salys įrodinėja, kad kaip *Litauen*, *Lietuva*, taip ir *Sudauen* turi būti *Sūduva*. Pagal tai ir šalies gyventojas bus *sūduvis*, kaip Lietuvos *lietuvis*“ (Jonas Totoraitis, 1938). *Sūduvos* vardą naudojo tarpukario bei pokario išėivijos istorikai (J. Totoraitis, Vanda Daugirdaitė-Sruogienė, Zenonas Ivinskis, Bronius Kviklys), o didžiausia lietuvių karo pabėgėlių leidykla buvo pavadinta „Sūduva“/„Sūdavija“.

- Atgavus Lietuvos Nepriklausomybę nuo 1990-ųjų krašto visuomenininkai ir kiti

šviesuoliai nuolat siekia susigrąžinti *Sūduvos* pavadinimą, kurį nepelnytai užgožė *Suvalkijos* pavadinimas. Taryba savo posėdyje 2022 m. gegužės 10 d. pritarė siūlymui regiono *Suvalkija* (*Sūduva*) pavadinimą teisiniu lygmeniu keisti į pavadinimą *Sūduva*.

Tarybos pirmininkė

Dalia Urbanavičienė